«Балдәурен» РОСО филиалы
(білім беру ұйымының атауы)

Қысқа мерзімді (сабақ) жоспары-9

Бөлім:	**Азаматтық және патриотизм**
Педагогтің Т.А.Ә. (болған жағдайда)	
Күні:	
Сынып:9	Қатысушылар саны: Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	Халық бірлігі ұлы күш!
Сабақтың мақсаты	ҚР ның көп ұлтты мемлекет екенін нақтылай отырып, оқушыларды ұлтжандылыққа, бауырмашылдыққа, сүйіспеншілікке баулу

Сабақтың барысы

Сабақты ңкезеңі/ уақыт	**Педагогтің әрекеті**	**Оқушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Сабақтың басы	**Қызығушылықты ояту** **Суретте не көріп тұрсыздар?** **Оқушыларды сабақтың тақырыбы және мақсатымен таныстыру**	Оқушы өз ойларын ортаға салады. Оқушы жауаптары арқылы жаңа тақырыпқа көшу Оқушы өз болжамдарын айтып, талқылау жүргізеді	ҚБ «Мадақтау сэндвичі»	Тақырыптық суреттер сілтемеде суреттер
Сабақтың ортасы	**Сұрақ – жауап кезеңі** 1. Қазақстан Республикасы қашан тәуелсіздігін алды? (1991 ж. 16 - желтоқсанда) 2. Ең алғашқы елбасы сайлауы қашан болды? (1991 жылы 1 желтоқсанда - Президенттің сайлауы болды) 3. 25 - қазан қандай күн? (Республика күні) 4. Қазақстанның жаңа конституциясы қашан қабылданды? (1995 жылы 30 тамызда) - Қазақта ырыс қайда барасың десе? - Ынтымағы жарасқан елге барам деген нақыл сөз бар. **Ақпараттық органайзер. Республикамызға басқа ұлт өкілдерінің келген**	Оқушы ақпараттық мәтінмен жұмыс жасайды Оқушы өз жұмыстарының қорытындыларын сынып алдында қорғайды. Оқушы бір-біріне қосымша сұрақтар, қойып, бір-	**ҚБ** Мұғалім оқушылар жауабын мұқият тыңдап кері байланыс беріп отырады **ҚБ** «Мадақтау сэндвичі» **ҚБ** Мұғалім	Ақпараттық мәтін Үлестірмелі қағаздар Суреттер Тірек-

<table>
<tr>
<td></td>
<td>уақыттарымен, оқиғалар тарихын енгізу.
<table><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>ЕБҚ оқушы (көру және есту қабілеті төмен) сұрақтарға жауапты жазбаша ұсынады.</td>
<td>бірін толықтырады.
Дескриптор:
өзгерістерін жіктейді</td>
<td>оқушылар жауабын мұқият тыңдап кері байланыс беріп отырады

ҚБ «Өзін-өзі бағалау»</td>
<td>сызбалар

Кесте

ҚБ парағы</td>
</tr>
<tr>
<td>Сабақтың соңы</td>
<td>Сабақты қорытындылау
«Бірлігі жоқ ел тозады, бірлігі күшті ел озады» дейді қазақ мақалы.
Кері байланыс
Н.Айтов «Бір шаңырақ астында»
Бір шаңырақ астында, тату-тәтті ойнаймыз,
Бірге ішеміз асты да, Бірге сайран құраймыз.
Көзімізді жұмып, еркін жайғасамыз. Бүгінгі күннен алған жақсы сөздерді ,ойларды жүрегімізге жеткізіп, көкейімізге түйіп алайық.
Көзімізді ашайық
«Ынтымағы жарасқан ел» эссе</td>
<td>Тақырып бойынша не білетінін, не білгісі келетінін, не білгенін жазады</td>
<td>Оқушылар бағалай критерийлерімен өз деңгейлерін бағалайды</td>
<td>А4, конспект</td>
</tr>
</table>

«Балдәурен» РОСО филиалы
(білім беру ұйымының атауы)

Қысқа мерзімді (сабақ) жоспары-10

Бөлім:	**Медиасауаттылық және қаржылық сауаттылық**
Педагогтің Т.А.Ә. (болған жағдайда)	
Күні:	
Сынып:9	Қатысушылар саны: Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	Азаматтық қоғамдағы әлеуметтік рөлдер мен мәртебелер
Сабақтың мақсаты	Әлеуметтік желілердің түрлерімен таныса отырып жағымды, жағымсыз жақтарына баға береді

Сабақтың барысы

<table>
<tr><th>Сабақты ңкезеңі/ уақыт</th><th>Педагогтің әрекеті</th><th>Оқушының әрекеті</th><th>Бағалау</th><th>Ресурстар</th></tr>
<tr><td>Сабақтың басы</td><td>Ой шақыру

Суреттен нені байқадық?
Оқушыларды сабақтың тақырыбы және мақсатымен таныстыру</td><td>Оқушы өз ойларын ортаға салады.
Оқушы жауаптары арқылы жаңа тақырыпқа көшу
Оқушы өз болжамдарын айтып, талқылау жүргізеді</td><td>ҚБ
«Мадақтау сэндвичі»</td><td>Тақырыптық суреттер сілтемеде суреттер</td></tr>
<tr><td>Сабақтың ортасы</td><td>Ой шақыру Ең алдымен, танымал әлеуметтік желілерді анықтайық. Бұлар Facebook және Twitter- тан Tumblr және Instagram- re дейін барлығын қамтиды. Олар әрқайсысы пайдаланатын және ең белсенділігін көретін адамдар.
Кесте толтыру.Әлеуметтік желілердің атқаратын қызметі қандай?<table><tr><td>Тиімді жағы</td><td>Тиімсіз жағы</td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table>Анонимді әлеуметтік желілер
Жасөспірімдерге арналған әлеуметтік желілер
Әлеуметтік желілерді ортақ пайдалану
Халықаралық әлеуметтік желілер
Tinder-рухты әлеуметтік желілер</td><td>Оқушы ақпараттық мәтінмен жұмыс жасайды
Оқушы өз жұмыстарының қорытындыларын сынып алдында қорғайды.
Оқушы бір-біріне қосымша сұрақтар,</td><td>ҚБ
Мұғалім оқушылар жауабын мұқият тыңдап кері байланыс беріп отырады

ҚБ
«Мадақтау сэндвичі»</td><td>Ақпараттық мәтін

Үлестірмелі қағаздар</td></tr>
</table>

	Әлеуметтік желілерді ортақ пайдалану Сұрақтар Әлеуметтік желіні қалай, қандай жолмен пайдалану арқылы осындай нәтижеге жеттіңіз? Әлеуметтік желілерді қай уақыттан бастап белсене пайдалана бастадыңыз? Әлеуметтік желідегі қазақ контенттеріне, парақшаларына көңіліңіз тола ма? Жоғарыда айтып өттіңіз, адамдарға білім беретін каналды қайта іске қосу деп. Алда тағы қандай жоспарларыңыз бар? **ЕҚБ** маңызды кездесетін термин сөздерді атайды не жазып көрсетеді	қойып, бір-бірін толықтырады. **Дескриптор:**	**ҚБ** Мұғалім оқушылар жауабын мұқият тыңдап кері байланыс беріп отырады **ҚБ** «Өзін-өзі бағалау»	Суреттер Тірек-сызбалар Кесте ҚБ парағы
Сабақтың соңы	**Сабақты қорытындылау** Бүгінгі таңда әлеуметтік желілер адам өмірінің айырылмас бөлігіне айналып кетті. Қазіргі күні әлеуметтік желілер, блог жүргізуге арналған платформалар, сайттар көп. **Кері байланыс** Жалғастырыңыз: Маған ... қызықты болды Бұл ... қиындық туғызды Осы ... мені ойландырды Әлеуметтік желілерде қанша блогерлерді білесің?	Тақырып бойынша не білетінін, не білгісі келетінін, не білгенін жазады	Оқушылар бағалай критерийлерімен өз деңгейлерін бағалайды	А4, конспект

«Балдәурен» РОСО филиалы
(білім беру ұйымының атауы)

Қысқа мерзімді (сабақ) жоспары-11

Бөлім:	**Медиасауаттылық және қаржылық сауаттылық**
Педагогтің Т.А.Ә. (болған жағдайда)	
Күні:	
Сынып:9	Қатысушылар саны: Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	Онлайн күнделік жүргізушілердің қоғамдағы рөлі
Сабақтың мақсаты	Цифрлық қоғамға айналуымызға **әлеуметтік же- лілер** мен **мессенджерлердің** ерекше ықпалын ұғындыру

Сабақтың барысы

Сабақты ңкезеңі/ уақыт	**Педагогтің әрекеті**	**Оқушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Сабақтың б асы	**Ой шақыру** **Оқушыларды сабақтың тақырыбы және мақсатымен таныстыру**	Оқушы өз ойларын ортаға салады. Оқушы жауаптары арқылы жаңа тақырыпқа көшу	ҚБ «Мадақтау сэндвичі»	Тақырыптық суреттер сілтемеде суреттер
Сабақтың ортасы	Жаңа тақырыпты түсіндіру. Бүгінгі қоғамды компьютер, смартфон, интернет, әлеу-меттік желісіз елестету мүмкін емес. Сондықтан қазір **цифрлық қоғамда** өмір сүріп жатырмыз деп айтуымызға болады. Цифрлық қоғамға айналуымызға **әлеуметтік же- лілер** мен **мессенджерлер** ерекше ықпал етті. Әлеуметтік желіге тіркелу арқылы өзің туралы дерек-терді қоюға болады. Сонымен бірге өзің сияқты тіркелген басқа да желі қолданушыларымен мәтіндік, дыбыстық және бейнеақпарат алмасу мүмкіндігі бар. Бүгінгі таң- да **Facebook** (Фейсбук), **Instagram** (Инстаграм), **Twitter** (Твиттер) және **ВК** (ВКонтакте) әлеуметтік желілері өте танымал. **Мессенджер** (ағыл. *messenger*) – бір не бірнеше адаммен бір уақытта жедел хабар алмасуға арналған арнайы програм-малық	Оқушы ақпараттық мәтінмен жұмыс жасайды Оқушы өз жұмыстарының қорытындыларын сынып алдында қорғайды. Оқушы бір-біріне қосымша сұрақтар, қойып, бір-бірін толықтырады. **Дескриптор:** өзгерістерін	**ҚБ** Мұғалім оқушылар жауабын мұқият тыңдап кері байланыс беріп отырады **ҚБ** «Мадақтау сэндвичі»	Ақпараттық мәтін Үлестірмелі қағаздар

	қосымша. Әлеуметтік желілерді білім саласында қолданудың үлкен пайдасы бар. Бүгінде білім саласында қолданылып жүрген «Kundelik.kz» және «Bilimal.kz» электрондық күнделіктерін әлеуметтік желіге жатқызуға болады. ***Оқулықпен жұмыс істеу*** ***«Жәшіктегі кітаптар» әдісі*** Ортаға әсем безендірілген жәшік әкелінеді. • Мұғалім: «Сыртындағы суреттерге қарап, осы жәшіктің ішінде не бар екенін тапқан оқушыға сыйлығымыз бар». • Оқушылар: «Кітап». • Мұғалім: «Дұрыс, кітап!». Оқушылар әрқайсысы өз кітаптарын алып, 5 минут көлемінде мұғалімнің тапсырмасы бойынша кітаптағы тақырыптың мәтінін оқиды. Содан соң балалар 5 минуттай бір- біріне осы оқулықтағы тақырып туралы ойларын жеткізу тапсырылады. Бір-біріне сұрақтар қойып, ойларын толықтырады. **Жұптық жұмыс «Венн диаграммасы» әдісі** Бір-бірімен айқасқан екі шеңбердің екі жағына салыстыруға берілетін нысандардың сипаттамалары жазылады. Ал айқасқан жерге екеуіне ортақ сипаттар тізіледі. Салыстыруға арналған тапсырмаларды осы диаграммаға салып, оқушылар қызыға толтырады, яғни салыстыру сияқты күрделі ойлау операциясын меңгереді. Әлеуметтік желі мессенджерлерді салыстыр. Ұқсастық пен айырмашылығын анықта. Мысалы, фейсбук пен уатсап. ***Дескриптор*** • Әлеуметтік желі мен мессенджерлерді салыстырады. • Ұқсастығы мен айырмашылығын анықтайды. **ЕБҚ** оқушыларына (есту, көру, қабылдау деңгейі төмен)қосымша қолдау көрсету мақсатында үлестірме материал беріледі.	жіктейді	**ҚБ** Мұғалім оқушылар жауабын мұқият тыңдап кері байланыс беріп отырады **ҚБ** «Өзін-өзі бағалау»	Суреттер Тірек-сызбалар Кесте ҚБ парағы

Сабақ тың соңы	**Сабақты қорытындылау** **Кері байланыс** -Сабақтың қызықты тұстары......... -Сабақта қиын болған тұстары.........	Тақырып бойынша не білетінін, не білгісі келетінін, не білгенін жазады	Оқушылар бағалай критерийлерімен өз деңгейлерін бағалайды	А4, конспект

«Балдәурен»РОСО филиалы

(білім беру ұйымының атауы)

Қысқа мерзімді (сабақ) жоспар-12

Бөлім:	**Медиасауаттылық және қаржылық сауаттылық**
Педагогтің Т.А.Ә. (болған жағдайда)	
Күні:	
Сынып:9	Қатысушылар саны: Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	Әлеуметтік желіде адам құқығының бұзылуына жол бермеу
Сабақтың мақсаты	Әлеуметтік желідегі адам құқығының бұзылуына жол бермеу "кибербуллинг"

Сабақтың барысы

Сабақты ңкезеңі/ уақыт	**Педагогтің әрекеті**	**Оқушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Сабақтың басы	**Ой шақыр** Суретке қарап ойыңыз? **Еліміздегі әрбір азамат өз құқықтары мен бостандықтарын білуге міндетті. Қазіргі сот саласындағы өзгерістер қандай? Қазіргі соттардың ашықтығы мен жариялылығы қандай деңгейде? Бұл сауалдарға Алматы қаласындағы Алмалы аудандық №2 сотының судьясы Ұлан Қажыкен жауап берді.**	Оқушы өз ойларын ортаға салады. Оқушы жауаптары арқылы жаңа тақырыпқа көшу	ҚБ «Мадақтау сэндвичі»	Тақырыптық суреттер сілтемеде суреттер

	Оқушыларды сабақтың тақырыбы және мақсатымен таныстыру			
Сабақтың ортасы	**Тапсырма №1.Бейнетаспа көреді. STOP кадр әдісімен талқылау жүреді.** **Мәтінмен жұмыс.**-Соңғы жылдары Қазақстанда сот жүйесінде және басқа да салаларда дәйекті реформалар жалғасуда, тиісінше заңнама да өзгеруде. Сот жүйесінің дамуы соттардың жаһандық ауқымдағы даму векторлары ескере отырып, уақыт үрдістеріне сәйкес жүреді. Қазіргі уақытта осындай өзекті бағыттардың бірі – әкімшілік әділет жүйесін қалыптастыру болып табылады. Әкімшілік әділет институты – қазіргі құқықтық мемлекеттің атрибуттарының бірі. Бұл тақырыптың өзектілігі біздің елімізде құқықтық мемлекет пен дамыған азаматтық қоғам құру үшін маңызды. Азаматтардың қоғамдық биліпен қарым-қатынасындағы құқықтарын сот арқылы қорғаудың жолы қазіргі уақытта елеулі мәселелердің бірі. Тарихи тұрғыдан алғанда, әкімшілік әділет XIX ғасырда заң үстемдігінің қажетті элементі ретінде қалыптасқаны белгілі, оның қағидалары азаматтардың құқықтары мен бостандықтарына мемлекеттік органдардың, ең алдымен атқарушы биліктің, заңсыз әрекеттерінен кепілдік беру болып жарияланған. Бүгінгі таңда әкімшілік әділет тәуелсіз институт ретінде көптеген Еуропа елдерінде сәтті дамып келеді. ТМД елдерінде әкімшілік әділет Украина мен Грузияның құқықтық жүйелеріне тән. **ЕБҚ** оқушылар негізгі термин сөздерді мәтіннен анықтайды;	Оқушы ақпараттық мәтінмен жұмыс жасайды Оқушы өз жұмыстарының қорытындыларын сынып алдында қорғайды. Оқушы бір-біріне қосымша сұрақтар, қойып, бір-бірін толықтырады. **Дескриптор:**	**ҚБ** Мұғалім оқушылар жауабын мұқият тыңдап кері байланыс беріп отырады **ҚБ** «Мадақтау сэндвичі» **ҚБ** Мұғалім оқушылар жауабын мұқият тыңдап кері байланыс беріп отырады **ҚБ** «Өзін-өзі бағалау»	Ақпараттық мәтін Үлестірмелі қағаздар Суреттер Тірек-сызбалар Кесте ҚБ парағы
Сабақтың соңы	**Сабақты қорытындылау** Адамды интернетте, әлеуметтік желілерде қорлау немесе қудалаудан қалай сақтау керек. **Кері байланыс** Жалғастырыңыз: Маған ... қызықты болды? Бұл ... қиындық туғызды? Осы ... мені ойландырды?	Тақырып бойынша не білетінін, не білгісі келетінін, не білгенін жазады	Оқушылар бағалай критерийлерімен өз деңгейлерін бағалайды	А4, конспект

«Балдәурен»РОСО филиалы
(білім беру ұйымының атауы)

Қысқа мерзімді (сабақ) жоспары-13

Бөлім:	**Медиасауаттылық және қаржылық сауаттылық**
Педагогтің Т.А.Ә. (болған жағдайда)	
Күні:	
Сынып:9	Қатысушылар саны: Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	Ақпараттың сипаттарын бұрмалау және оның салдары Қазіргі заманғы ақпарат көздері және олардың сипаты
Сабақтың мақсаты	Әлеуметтік желідегі ақпараттың бұрмалануына жол бермеуге үйрету және оның салдарын түсіндіру

Сабақтың барысы

Сабақты ңкезеңі/ уақыт	**Педагогтің әрекеті**	**Оқушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Сабақтың басы	Сабақтың тақырыбы мен мақсаттарын бірлесіп ашу Түсіну. **Оқушыларды сабақтың тақырыбы және мақсатымен таныстыру** АҚПАРАТТЫҢ СИПАТТАРЫ. 2 Ақпарат термині латынның informatio – түсіндіру, баяндау денег сөзінен шыққан. Жалпы түрде ақпарад денегіміз – ол нақты өмірді белгілермен немсе сигналдардың көмегімен бейнелеу. Жеке жағдайда ақпарад деп адамның қоршаған ортадан алтын мәліметтерін айтамыз. АҚПАРАТ – қоршаған ортадағы объектілер мен құбылыстардың параметрлері, қасиеттері, жай күйі туралы білімді кеңейтетін, анықталмағандықтарды азайтатын мәліметтер жиыны. Ақпарад 3 А қ парат – бізді қ орша ғ ан қ о ғ анды қ ө мірдегі кез- келген м ә ліметтер жиынты ғ ы. Кездеседі: -Біздің сөзімізде; -Газет-журнал, кітап мәтіндерінде; -Теле, радио хабарларда; -Ғаламторда... -Тех. құрылғылардың көрсеткіштерінде; Қасиеттері: Сенімді, Толық, Өзекті, Құнды, Объективті, Түсінікті Түрлері: Сандық; Мәтіндік; Графикалық; Дыбыстық; Видеоақпарад.	Оқушы өз ойларын ортаға салады. Оқушы жауаптары арқылы жаңа тақырыпқа көшу Оқушы өз болжамдарын айтып, талқылау жүргізеді	ҚБ «Мадақтау сэндвичі»	Тақырыптық суреттер сілтемеде суреттер

Сабақтың ортасы	**Мәтінмен жұмыс Банк операциялары** **ЕБҚ** оқушы (көру және есту қабілеті төмен) сұрақтарға жауапты жазбаша ұсынады.	Оқушы ақпараттық мәтінмен жұмыс жасайды Оқушы өз жұмыстарының қорытындыларын сынып алдында қорғайды. Оқушы бір-біріне қосымша сұрақтар, қойып, бір-бірін толықтырады. **Дескриптор:** өзгерістерін жіктейді	**ҚБ** Мұғалім оқушылар жауабын мұқият тыңдап кері байланыс беріп отырады **ҚБ** «Мадақтау сэндвичі» **ҚБ** Мұғалім оқушылар жауабын мұқият тыңдап кері байланыс беріп отырады **ҚБ** «Өзін-өзі бағалау»	Ақпараттық мәтін Үлестірмелі қағаздар Суреттер Тірек-сызбалар Кесте ҚБ парағы
Сабақтың соңы	**Сабақты қорытындылау** **Кері байланыс** 1. Бүгінгі сабақ мазмұны түсінікті ме? 2. Не түсініксіз? 3. Нені білгіңіз келеді? 4. Мақсатымызға жеттік пе?	Тақырып бойынша не білетінін, не білгісі келетінін, не білгенін жазады	Оқушылар бағалай критерийлерімен өз деңгейлерін бағалайды	А4, конспект

«Балдәурен» РОСО филиалы
(білім беру ұйымының атауы)

Қысқа мерзімді (сабақ) жоспары-14

Бөлім:	**Медиасауаттылық және қаржылық сауаттылық**
Педагогтің Т.А.Ә. (болған жағдайда)	
Күні:	
Сынып:9	Қатысушылар саны: Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	Табыс табудың жолдары
Сабақтың мақсаты	Қазіргі таңдағы табыс табудың жолдары мен ортақ мақсаттары, жеке және ортақ міндеттері, жеке және ортақ жауапкершілік, т.б. осы сипаттағы өте маңызды мәселелер.

Сабақтың барысы

Сабақты ңкезеңі/ уақыт	**Педагогтің әрекеті**	**Оқушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Сабақтың басы	Ой шақыру Суретке қарап тақырыпқа болжам жасаңыз. **Оқушыларды сабақтың тақырыбы және мақсатымен таныстыру** 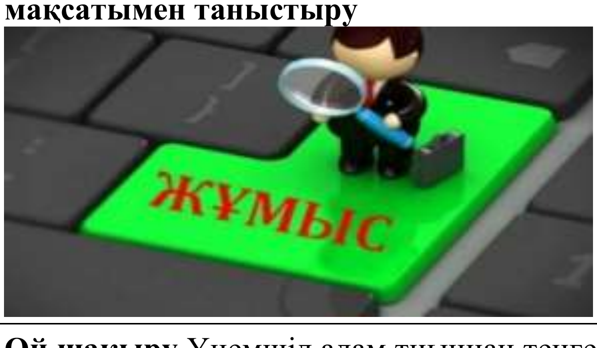 	Оқушы өз ойларын ортаға салады. Оқушы жауаптары арқылы жаңа тақырыпқа көшу Оқушы өз болжамдарын айтып, талқылау жүргізеді	ҚБ «Мадақтау сэндвичі»	Тақырыптық суреттер сілтемеде суреттер
Сабақтың ортасы	**Ой шақыру.**Үнемшіл адам тиыннан теңге құрайды, ысырапшыл табыс тапқанмен тақырға отырады. Қаржыгерлер тұлғаның табысты болуы тікелей өзіне байланысты екенін айтады, яғни басты мәселе – жоспарда. **Мәтінме жұмыс** Табыс бюджеті – табыс кірісі мен шығысын есептей отырып жасалған қаржылық жоспар.	Оқушы ақпараттық мәтінмен жұмыс жасайды Оқушы өз жұмыстарының	**ҚБ** Мұғалім оқушылар жауабын мұқият тыңдап кері байланыс беріп	Ақпараттық мәтін

	Қаржы жоспарын дұрыс құру мен нақты орындау тікелей жоспарға қатысты. Мамандар табыстың қаржылық жоспарын құру сіз таңдаған бюджет түріне байланысты екенін айтады, яғни алдымен бюджет түрін анықтап алған дұрыс. Осыған байланысты алматылық заңгер **Гүлмира Қарасай** осы саланы арнайы зерделей келе елімізде қосымша табыс көзі ретінде бос уақытта айналысуға болатын қызмет түрлерін «Инстаграмдағы» «gulmiraqarasai» парақшасында тізбелеп берді. Ол былай дейді: «Маған: «Мен - студентпін. Осындай қарызым бар. Ата-анам білмейді», - деген сынды хаттар көп келеді. Соған байланысты мен жас қыз-жігіттерге, сондай-ақ үйде баламен отырған әйелдерге арналған қандай ыңғайлы қосымша табыс көздері бар екен деп біздегі жұмыс нарығын зерттеп көрдім. **Бірінші табыс көзі - курьерлік.** Қазір кафе-ресторандардың жұмысы шектеулі болғандықтан көпшілігі асты тапсырыспен алдыртады. Еліміздің ірі қалаларында «Giovo», «Wolt» секілді тамақ тасумен айналысатын компаниялар бар. Курьерлер бір барып келгеніне кемінде 400 теңге алады екен. Сондықтан мұнда екі сағаттың ішінде шамамен 2 мың теңгеден астам ақша табуға мүмкіндік бар. Курьерлер көбіне велосипедпен жүреді. Велосипедті «OLX» сайтынан ұс-талған түрін сатып алуға немесе ірі қалаларда өзінің арнайы картасы арқылы күн сайын жалға алуға болады. **Екіншісі - таксист.** Егер көлігіңіз бар болса бұл да табысты жұмыс. Зерттеуімше, Алматы қаласында таксистер күніне 12-15 мың теңге табады екен. Соның ішінде телефонға орнатылған «Индрайвер», «Яндекс» немесе жәй ғана автостоп арқылы да адам тасуға болады». Сонымен қатар заңгер әлеуметтік желіні де табыс көзіне айналдыруға болатынын айтады. «**Үшіншісі - SMM саласы.** Бұл - әлеуметтік желідегі жұмыс, бірақ мұнда ақша бар. Қазір әлеуметтік желіде бизнестің басым бөлігі жатыр. Оның оқуын «Ютуб»-тан-ақ оқып алуға болады. Соның ішінде парақша жүргізу, сайт жасау, жарнама мәтінін жазу секілді қызметтер бар. SMM саласының мамандарының табысы кемі 70-80 мың теңге. **Төртіншісі - «Инстаграм» желісінде**	қорытындылар ын сынып алдында қорғайды. Оқушы бір-біріне қосымша сұрақтар, қойып, бір-бірін толықтырады. **Дескриптор:** өзгерістерін жіктейді	отырады **ҚБ** «Мадақтау сэндвичі» **ҚБ** Мұғалім оқушылар жауабын мұқият тыңдап кері байланыс беріп отырады **ҚБ** «Өзін-өзі бағалау»	Үлестірмелі қағаздар Суреттер Тірек-сызбалар Кесте ҚБ парағы

	өтетін лайк-таймға қатысу. Мұнда сіз адамдардың постына пікір қалдырып, лайк басқаныңыз үшін ақы аласыз. Бірақ бұл жерде алданып қалудан абай болған жөн. Себебі лайк-тайм ұйымдастыратындардың кейбірі ақшасын дер кезінде төлемей қойған жайттар да кездескен», - дейді ол. Г.Қарасай табыс табуға түрлі сайттардың да септігі тиетінін алға тартады. «**Ақша табудың бесінші амалы -** «Найми.кз», «OLX» сайттарына жарнама беру. Мәселен, клининг саласы. Жұмысбасты әйелдердің үй жинауға қолы тимейді, уақыты болмайды. Алматыда бір бөлмелі пәтерді жинау 15 мың теңге тұрады. Сіз сенбі-жексенбі күндері екі адамның үйін жинасаңыз, 30 мың теңге таба аласыз. «Найми.кз» сайтында «Духовка тазалау», «Тоңазытқыш жуу» деген қызмет түрлері де бар. Оның бағасы - 5 мың теңге. Осындай сайттарға тіркеліп, жарнамаңызды беру арқылы өзіңізге ыңғайлы уақытта тапсырыс ала аласыз. Жастарға арналған келесі жұмыс - **даяшылық**. Бұл студенттер үшін өте ыңғайлы. Кафелерде мәзір жаттау қиын болса, тойханаларға барып, бір тойда қызмет ету арқылы 5-6 мың теңгені алып кетуге болады». Сондай-ақ ол көп жерлерде бала қарау, оның сабағын оқыту секілді қызмет түрлерінің де қажет екенін алға тартады. «**Алтыншы - репетитор болу.** Жақында ғана көршім қызына ағылшын және орыс тілін үйрету үшін репетитор жалдағанын, ол үшін үш сағатқа 15 мың теңге төлейтінін айтты. Мұғалім аптасына бір рет келеді екен. Әлгі оқытушы өзі мектепте мұғалім көрінеді, сөйте тұра ол әлгі көршімнің қызы секілді бірнеше оқушыны оқытуға алыпты. Одан бөлек, бастауышта оқитын баланың сабағын дайындатуға да болады. Біз секілді жұмысбасты ата-аналарға кешке үйге келгенде баланың сабағын оқыту өте ауыр. Көп ата-ана қиналады. Алысқа бармай-ақ көршілерден бастауға да болады. **Жетіншісі - зауыттарға жүк тасушы немесе «фасовщица**» болып орналасу. Соңғысы тауарларды өлшеп салып, қораптарды жинап отырады. Бұл жұмыстарға көбіне сағатына және қолма-қол ақша төлейді. Соңғысы - **бала бағу**. Менің танысым осындай кәсіппен айналысады. Ол тойға, қонаққа			

	баратын, түнде жұмыс істейтін аналардың балаларын алып қалады. Бірақ екі баладан артық қабылдамайды. Екі ананың төлеген ақшасы оған әжептеуір табыс», - дейді заңгер. &hellipБүгінгі күні екі қолға бір күрек таппай сенделіп жүргендер аз емес. Бұл кеңестерді сондай жандарға аз да болса көмегі тиіп қалар деген оймен жариялап отырмыз. **ЕБҚ** оқушылар негізгі термин сөздерді мәтіннен анықтайды;			
Сабақтың соңы	**Сабақты қорытындылау** Табысты жоспарлау және басқару істерінің дұрыс және үйлесімді тұрғыда үздіксіз жұмыс жасауын қамтамасыз ету табыс табу үшін маңызы аса зор. **Кері байланыс** «Таңдау» әдісі. 1. Мен сабақ қызықты _____________ қызықсыз болды деп ойлаймын. 2. Мен сабақта: үйрендім көп нәрсені _____________ үйренгенім аз болды. 3. Мен басқаларды мұқият _______________ зейінсіз тыңдадым. 4. Мен пікірсайыстарға жиі _______________ сирек қатыстым 5. Мен сабақтағы өз жетістіктеріме ризамын _____________ риза емеспін.	Тақырып бойынша не білетінін, не білгісі келетінін, не білгенін жазады	Оқушылар бағалай критерийлерімен өз деңгейлерін бағалайды	А4, конспект

«Балдәурен» РОСО филиалы
(білім беру ұйымының атауы)

Қысқа мерзімді (сабақ) жоспары-15

Бөлім:	**Медиасауаттылық және қаржылық сауаттылық**
Педагогтің Т.А.Ә. (болған жағдайда)	
Күні:	
Сынып:9	Қатысушылар саны: Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	Қаржы пирамидасының кең өріс алуы.
Сабақтың мақсаты	Қаржы пирамидасының қоғамдағы әлеуметтік өзгерістерге әсер етуі, азаматтар арасында күдікті ойлармен, көзқарастардың қалыптасуының дұрыс емес факторлардың жойылуы туралы дұрыс бағдар алады.

Сабақтың барысы

Сабақты ңкезеңі/ уақыт	**Педагогтің әрекеті**	**Оқушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Сабақтың басы	 **Ой шақыру.** Қаржы пирамидасы дегеніміз не? **Оқушыларды сабақтың тақырыбы және мақсатымен таныстыру**	Оқушы өз ойларын ортаға салады. Оқушы жауаптары арқылы жаңа тақырыпқа көшу	ҚБ «Мадақтау сэндвичі»	Тақырыптық суреттер сілтемеде суреттер
Сабақтың ортасы	**Мәтінмен жұмыс** Қаржылық пирамида – ақшаны немесе өзге мүлікті не оған жеке және (немесе) заңды тұлғалардың құқығын тартудан кірісті қабылданған міндеттемелерді қамтамасыз ететін кәсіпкерлік қызметке тартылған қаражатты пайдаланбай тарту жөніндегі заңсыз қызметті осы активтерді қайта бөлу және басқа адамдардың жарналары есебінен бір қатысушылардың баюы жолымен жүзеге асыратын ұйым. Қаржы пирамидасының ерекшелігі – тез және оңай ақша табу туралы уәде. Қаржы пирамидалары көбінесе өздерін инвестициялық кәсіпорын ретінде көрсетеді. Олар, мысалы, акциялар мен облигацияларды сатып алуды ұсынады,	Оқушы ақпараттық мәтінмен жұмыс жасайды Оқушы өз жұмыстарының қорытындыларын сынып алдында қорғайды. Оқушы бір-біріне қосымша сұрақтар, қойып, бір-	**ҚБ** Мұғалім оқушылар жауабын мұқият тыңдап кері байланыс беріп отырады	Ақпараттық мәтін Үлестірмелі қағаздар

	жоғары өнімді құрылысқа, алтын өндіруге немесе ультра тиімді өндіріске инвестиция салуға уәде береді. Олар жарнама науқанында қатты және тартымды ұрандарды ұсынады: Интернет компаниясы, инновациялық жоба, криптавалюталар, тұрғын үй кооперативтері, алтын, әлеуметтік желілер. Заманауи пирамидалардың өмір сүру ұзақтығы ұйымдастыру көлеміне және бағдарламаларға байланысты. Көлемі мен ерекшелігіне байланысты, ол 3 күннен 16 жылға дейін жүзеге асыра алады. Мысалы, пирамида түріндегі әйгілі Madoff Investment Securities (АҚШ) инвестициялық компаниясы 48 жылға созылды (1960-2008). **Қаржы пирамидаларының негізгі түрлерін кестеге түсіріп, анықтама береді** Мысалы: «Finiko» пайдаланушыларға «Cyfron Capital OÜ» платформасында криптовалюталық және басқа инвестициялық құралдарды сатып алуды ұсынады. Бұл жылжымайтын мүлікті, автомобильдерді сатып алуға, міндеттемелерді өтеуге және инвестициялауға байланысты жағдайларды жалған түрде ұқсастыратын ойын алаңы. CYFRON (CFR) – есептеулер жүргізілетін криптовалюта ресми валюта болып табылмайды және қаржылық құндылығы жоқ. **ЕБҚ** оқушылар негізгі термин сөздерді мәтіннен анықтайды;	бірін толықтырады. **Дескриптор:**	**ҚБ** «Мадақтау сэндвичі» **ҚБ** Мұғалім оқушылар жауабын мұқият тыңдап кері байланыс беріп отырады **ҚБ** «Өзін-өзі бағалау»	Суреттер Тірек-сызбалар Кесте ҚБ парағы
Сабақтың соңы	**Сабақты қорытындылау** Қаржылық пирамида – ақшаны немесе өзге мүлікті не оған жеке және (немесе) заңды тұлғалардың құқығын тартудан кірісті қабылданған міндеттемелерді қамтамасыз ететін кәсіпкерлік қызметке тартылған қаражатты пайдаланбай тарту жөніндегі заңсыз қызметті осы активтерді қайта бөлу **Кері байланыс** "Идеялар себеті" Бүгінгі тақырыпта алған мәлімметірм. Сабақта қиын болған тұстар.	Тақырып бойынша не білетінін, не білгісі келетінін, не білгенін жазады	Оқушылар бағалай критерийлерімен өз деңгейлерін бағалайды	А4, конспект

«Балдәурен» РОСО филиалы
(білім беру ұйымының атауы)

Қысқа мерзімді (сабақ) жоспары-16

Бөлім:	**Медиасауаттылық және қаржылық сауаттылық**
Педагогтің Т.А.Ә. (болған жағдайда)	
Күні:	
Сынып:9	Қатысушылар саны: Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	Онлайн күнделік жүргізушілердің қоғамдағы рөлі
Сабақтың мақсаты	Цифрлық қоғамға айналуымызға **әлеуметтік же- лілер** мен **мессенджерлердің** ерекше ықпалын ұғындыру

Сабақтың барысы

Сабақты ңкезеңі/ уақыт	**Педагогтің әрекеті**	**Оқушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Сабақтың б асы	**Ой шақыру** **Оқушыларды сабақтың тақырыбы және мақсатымен таныстыру**	Оқушы өз ойларын ортаға салады. Оқушы жауаптары арқылы жаңа тақырыпқа көшу	ҚБ «Мадақтау сэндвичі»	Тақырыпт ық суреттер сілтемеде суреттер
Сабақтың ортасы	Жаңа тақырыпты түсіндіру. Бүгінгі қоғамды компьютер, смартфон, интернет, әлеу-меттік желісіз елестету мүмкін емес. Сондықтан қазір **цифрлық қоғамда** өмір сүріп жатырмыз деп айтуымызға болады. Цифрлық қоғамға айналуымызға **әлеуметтік же- лілер** мен **мессенджерлер** ерекше ықпал етті. Әлеуметтік желіге тіркелу арқылы өзің туралы дерек-терді қоюға болады. Сонымен бірге өзің сияқты тіркелген басқа да желі қолданушыларымен мәтіндік, дыбыстық және бейнеақпарат алмасу мүмкіндігі бар. Бүгінгі таң- да **Facebook** (Фейсбук), **Instagram** (Инстаграм), **Twitter** (Твиттер) және **ВК** (ВКонтакте) әлеуметтік желілері өте танымал. **Мессенджер** (ағыл. *messenger*) – бір не бірнеше адаммен бір уақытта жедел хабар алмасуға арналған арнайы програм-малық	Оқушы ақпараттық мәтінмен жұмыс жасайды Оқушы өз жұмыстарының қорытындыларын сынып алдында қорғайды. Оқушы бір-біріне қосымша сұрақтар, қойып, бір-бірін толықтырады. **Дескриптор:** өзгерістерін	**ҚБ** Мұғалім оқушылар жауабын мұқият тыңдап кері байланыс беріп отырады **ҚБ** «Мадақтау сэндвичі»	Ақпаратты қ мәтін Үлестірмел і қағаздар

	қосымша. Әлеуметтік желілерді білім саласында қолданудың үлкен пайдасы бар. Бүгінде білім саласында қолданылып жүрген «Kundelik.kz» және «Bilimal.kz» электрондық күнделіктерін әлеуметтік желіге жатқызуға болады. ***Оқулықпен жұмыс істеу*** ***«Жәшіктегі кітаптар» әдісі*** Ортаға әсем безендірілген жәшік әкелінеді. • Мұғалім: «Сыртындағы суреттерге қарап, осы жәшіктің ішінде не бар екенін тапқан оқушыға сыйлығымыз бар». • Оқушылар: «Кітап». • Мұғалім: «Дұрыс, кітап!». Оқушылар әрқайсысы өз кітаптарын алып, 5 минут көлемінде мұғалімнің тапсырмасы бойынша кітаптағы тақырыптың мәтінін оқиды. Содан соң балалар 5 минуттай бір- біріне осы оқулықтағы тақырып туралы ойларын жеткізу тапсырылады. Бір-біріне сұрақтар қойып, ойларын толықтырады. **Жұптық жұмыс «Венн диаграммасы» әдісі** Бір-бірімен айқасқан екі шеңбердің екі жағына салыстыруға берілетін нысандардың сипаттамалары жазылады. Ал айқасқан жерге екеуіне ортақ сипаттар тізіледі. Салыстыруға арналған тапсырмаларды осы диаграммаға салып, оқушылар қызыға толтырады, яғни салыстыру сияқты күрделі ойлау операциясын меңгереді. Әлеуметтік желі мессенджерлерді салыстыр. Ұқсастық пен айырмашылығын анықта. Мысалы, фейсбук пен уатсап. ***Дескриптор*** • Әлеуметтік желі мен мессенджерлерді салыстырады. • Ұқсастығы мен айырмашылығын анықтайды. **ЕБҚ** оқушыларына (есту, көру, қабылдау деңгейі төмен)қосымша қолдау көрсету мақсатында үлестірме материал беріледі.	жіктейді	**ҚБ** Мұғалім оқушылар жауабын мұқият тыңдап кері байланыс беріп отырады **ҚБ** «Өзін-өзі бағалау»	Суреттер Тірек-сызбалар Кесте ҚБ парағы

Сабақ тың соңы	**Сабақты қорытындылау** **Кері байланыс** -Сабақтың қызықты тұстары......... -Сабақта қиын болған тұстары.........	Тақырып бойынша не білетінін, не білгісі келетінін, не білгенін жазады	Оқушылар бағалай критерийлерімен өз деңгейлерін бағалайды	А4, конспект